

Noord-Brabant is gelegen in natuurgebieden of aan de randen daarvan. Zowel absoluut als relatief gezien treedt het grootste aantal conflictsituaties op in regio III (stadsgewesten Tilburg en Waalwijk): maar liefst 84% van de voorzieningen is gelieerd aan natuurgebieden. Daarnaast is sprake van een opmerkelijk aantal conflicten in oostelijk Noord-Brabant. De situatie in Oost-Brabant verschilt echter van karakter vergeleken met Midden-Brabant: in Midden-Brabant overheerst de kam-

ontwikkeling en de ontwikkeling van het dagrecreatieve gedrag in Noord-Brabant. Confrontatie van de vraag met het aanbod resulteert in een ambivalent beeld (zie tabel). Met betrekking tot de extensieve landgebonden recreatie kan gesproken worden van een overschotsituatie voor de provincie als geheel. Alleen regio IV (stadsgewest 's-Hertogenbosch) kent in 1980 een geringe tekortsituatie die, bij ongewijzigd beleid, in 1990 toeneemt. In regio II (o.a. stadsgewest Breda) zal in 1990

doelde plaatsen. Voor een groot deel zullen zij zich richten op bos- en natuurgebieden. Hierbij dient men te bedenken, dat naarmate de openluchtrecreatie intensiever is, de effecten op natuur en landschap in het algemeen toenemen.

Zonering

De massale vormen van intensieve openluchtrecreatie zijn in het brabantse niet alleen een bedreiging voor de aanwezige natuurwaarden, maar ook voor de rustige extensieve vormen van recreatie. Veel intensief gerichte dagrecreanten zijn niet zozeer op zoek naar de natuur, maar naar een grasveld voor de kinderen, een picknickplaats in het groen, een plas om te zwemmen en te zonnen.

Om deze minder gewenste ontwikkeling af te remmen en om te buigen dient het ruimtelijk beleid gericht te zijn op realisering van recreatieve mogelijkheden in de directe nabijheid van de stedelijke bebouwing. Ten aanzien van de inrichting van de voorzieningen kan worden opgemerkt, dat een meervoudig gebruik dient te worden nagestreefd. Door de geschetste ontwikkeling van recreatievoorzieningen nabij de steden kan in het landelijk gebied worden volstaan met eenvoudige voorzieningen. Met betrekking tot natuurgebieden zal dikwijls een inrichting met verschillende zones nodig zijn, waarbij de meest kwetsbare gedeelten moeten worden ontzien en de recreatievoorzieningen aan de randen komen te liggen.

Bont en blauw

In januari 1985 is het Meerjarenplan Openluchtrecreatie deel II/Toeristisch Recreatief Ontwikkelingsplan van de provincie Noord-Brabant gepresenteerd. Onder invloed van de economische recessie wordt uiting gegeven aan de wens een algehele *Brabant promotie* op gang te brengen. Hierbij dreigt de natuur het kind van de rekening te worden. Helaas moet worden gevreesd dat, wat de provincie betreft, de toerist Brabant bont en blauw mag komen slaan.

Auteur : Nico Verberkt
Titel : Recreëren in het groen, maar natuurlijk doen. Een relatiestudie van het natuurbehoud en de openluchtrecreatie in het landelijk gebied van Noord-Brabant
Verkrijgbaar : Bibliotheek interfaculteit der aardrijkskunde en prehistorie van de katholieke universiteit van Nijmegen.

TABEL: Vergelijking van de vraag en het aanbod van landgebonden recreatie in natuurgebieden in Noord-Brabant per regio, 1980 en 1990 (recreatieplaatsen x 1.000)

regio	extensieve recreatie overschot/tekort		intensieve recreatie overschot/tekort	
	1980	1990	1980	1990
I	+ 5,5	+ 3,3	- 6,5	- 8,5
II	+ 0,9	- 1,4	- 5,9	- 8,9
III	+ 18,1	+ 15,9	+ 7,0	+ 4,0
IV	- 1,0	- 2,5	- 6,3	- 7,3
V	+ 8,1	+ 5,9	- 11,4	- 14,4
VI	+ 32,8	+ 30,6	- 13,4	- 16,4
VII	+ 20,9	+ 19,4	- 5,4	- 8,4
N.-Br.	+ 85,3	+ 71,2	- 41,9	- 59,9

extensieve recreatie: wandelen, fietsen, paardrijden e.d.

intensieve recreatie: picknicken, dagkamperen, bezoek aan lig- en speelweiden e.d.

peer- en bungalowsector, terwijl in Oost-Brabant motorcrossterreinen van overwegende invloed zijn.

Om een verslechtering van de geconstateerde toestand te voorkomen dienen eisen gesteld te worden zowel aan de omvang als aan de situering van recreatieve voorzieningen.

Ambivalent

Om de recreatieve vraag te analyseren is de toekomst verkend tot 1990. De vraag is bekeken aan de hand van de bevolkings-

van een overschot een tekort ontstaan in de mogelijkheden tot extensieve landrecreatie.

Voor de intensieve landrecreatie is een tekort aan recreatieplaatsen te constateren van ongeveer 42.000 in 1980, oplopend tot een tekort van rond 60.000 plaatsen in 1990. In alle regio's, op één na, komen tekorten voor.

Bij gebrek aan voldoende recreatieplaatsen zullen recreanten, die de intensieve recreatie bedrijven, uitwijken naar recreatiemogelijkheden op daarvoor niet be-

Massale vormen van openluchtrecreatie vormen een bedreiging voor de aanwezige natuurwaarden.
Foto: Nico Verberkt

Rectificatie

In nummer 2 zijn op pagina 10 Zuid-Beijerland en Piershil abusievelijk als 'verstedelijkte plattelandsgemeenten' aangegeven. Dit moet zijn 'plattelandsgemeenten'. Onze excuses!